

“Vidzemes televīzija “Aklā zona”

2021.gada 18.11.2021 - 30.12.20.

Ilze Jaunalksne - Rēdere

Rīgā, 2021.gada 16.decembrī

**“Vidzemes televīzija “Aklā zona”
2021.gada 18.11.2021 - 30.12.2021.**

Analizētie raidījumi :

18.11. Intervija ar eksprezidenti V.V.Freibergu

25.11. Baznīca un sabiedrība

02.12 Datu pārraides tīkli un to attīstība Latvijā

09.12 Elektrības cenu sadārdzināšanās

UNIVERSĀLIE KRITĒRIJI

1.1. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem.

Projekts atbilst sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem. Veido vidi brīvai un dažādus viedokļus pārstāvošai diskusijai par sabiedrībai būtiskiem jautājumiem. Veicina mūsdienu procesu izpratni. **(Atbilst)**

1.2. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam.

Projekta komandai un ReTv kopumā ir ambīcijas kļūt ne vien par informācijas līderi reģionos, bet kā medijam noteikt savu *dienaskārtību*. Un tas pilnībā īstenojas. Vienlaikus “Aklās zonas” veidotāji koncepcijā uzsver, ka ir īpaši maz diskusiju par reģioniem aktuālām problēmām – kā top pašvaldību budžeti, kā palielināt iedzīvotāju iesaisti pašvaldības darbā. Recenzijā vērtētajos raidījumos galvenokārt tika diskutēts par būtiskiem nacionālā mēroga tematiem. Tas ir sabiedrisko mediju uzdevums. ReTv trumpis ir reģioni un tur dzīvojošie cilvēki. Un nevajadzētu kautrēties vai izvairīties diskutēt arī par to, kas ir aktuāls reģionos (it īpaši vēl pēc neseno pieņemtās reģionu reformas) **(Atbilst)**

1.3. Projektam ir ilgtspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā.

Diskusija “Aklā zona” ir kvalitatīvas žurnālistikas paraugs. Jau nosaukumā precīzi definēta nepieciešamība sarunai par bieži nojaustām, taču nepietiekami un novēloti apspriestām tēmām. Šādas diskusijas veicina sabiedrības kritisko domāšanu un, kas ir ne mazāk svarīgi, stiprina arī ReTV Ziņu dienestu. **(Atbilst)**

1.4. Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija (par pamatu ņemt projekta pieteikumā noteikto).

Oriģinālpārtraide tiek demonstrēta ceturtdienās, ar atkārtojumiem piektdienās un sestdienās kanālā ReTv.Taču būtu ieteicams dažādot šīs vērtīgās diskusijas izplatīšanas platformas. Un demonstrēt to arī visiem brīvi pieejamās vietnēs un kanālos. Raidījumu var noskatīties *youtube.lv* kanālā, taču diemžēl tikai vairākas dienas (pat nedēļu) pēc pirmreizējas

demonstrēšanas ēterā. Un tas neveicina raidījuma popularitāti un pieejamību, jo bieži diskusija ir sasaistīta ar kādu aktuālu notikumu vai atzīmējamu dienu (kā, piemēram, intervija ar bijušo Valsts prezidenti Vairu Vīķi-Freibergu 18.novembrī). Tādējādi “Aklā zona”, nenodrošinot raidījuma noskatīšanos skatītājiem ērtā laikā, var zaudēt aktualitāti.

(Atbilst)

1.5.Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, politiskās neitralitātes ievērošana tēmu un viesu izvēlē, viedokļu daudzveidība (ņemot vērā satura žanra specifiku)

Diskusija atbilst žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem. Raidījumā notiek daudzpusīga viedokļu apmaiņa (piemēram, raidījumā par elektrības cenu kāpumu piedalījās ne vien Ekonomikas ministrijas pārstāvis un valsts uzņēmuma “Latvenergo” elektrības pārdošanas direktors, bet arī divi Saeimas opozīcijas deputāti). Tāpat raidījuma veidotāji nodrošina analītisku un kritisku nostāju pret politisko un ekonomisko varu, aizstāvot sabiedrības intereses. (Atbilst)

2. SPECIĀLIE KRITĒRIJI SATURA AUDIO UN AUDIOVIZUĀLĀ FORMĀTA NOVĒRTĒŠANAI

2.1. Formas kritēriji (atbilstība formātam, scenārija dramaturģijas kvalitāte, vēstījuma dinamika, režijas kvalitāte, mūzikas izmantošanas prasmes, subtitru kvalitāte)

Diskusija atbilst formātam. Pārdomātais scenārijs garantē diskusijai labu ritmu. Attaisnojas arī sižeti un *iespēlētie* citāti ne tikai raidījuma sākumā, bet arī vidū, tādējādi papildinot gaidāmo sarunas virzienu (piemēram, diskusijā par datu pārraides tīkliem demonstrētais pikets pret 5G).

Tomēr vērtīgo raidījuma saturu aizēno vecišķā studija. Tā drīzāk atgādina vecmodīga kultūras nama skatuves dekorācijas vai padomju laika fotostudiju ar maināmiem aizkariem. Raidījuma vadītāja kadrējums ir viskritiskākais, jo ir plakans un neizteiksmīgs un tajā trūkst dziļuma. Kopumā raidījumam trūkst mūsdienīgai televīzijai nepieciešamā studijas iekārtojuma viegluma. Arī centieni radīt telpiskumu ar televīzijas kameru *pārbraucieniem*, nerisina kopējo nomācošās, drūmās studijas problēmu. Tas pats sakāms arī par raidījuma *galviņu* jeb intro.

Intervijai ar eksprezidenti V.V.Freibergu izvēlēta vieta patīkami atšķirās no ierastās diskusiju “studijas”. Tā bija gaiša un mūsdienīga ar salīdzinoši vienkāršu iekārtojumu. (Atbilst)

2.2. Satura kritēriji (redaktora un producēšanas darba kvalitāte, satura vērtība un oriģinalitāte, valodas lietojums, grafika un vizuālie risinājumi)

Raidījums nepilnās 50 minūtēs piedāvā padziļinātu diskusiju pa vienu tēmu. Diskusijas vadītājs kopā ar studijas viesiem aktualizē kādu sabiedrībā nozīmīgu procesu. Un konkrētā raidījuma uzstādījums un meklētie risinājumi precīzi tiek definēti sižetā raidījuma ievadā. Projekta autori ir pieredzējušas producentes/redaktors Dana France un Ilze Puncule Aginta. Recenzijā vērtējamos raidījumos izvēlētas tādas nozīmīgas tēmas kā straujais elektrības cenu kāpums, kā arī vērtīgi, taču mazāk apspriesti jautājumi kā baznīcas dzīve pandēmijas apstākļos. Kā sabalansēt kristīgās baznīcas principu – būt atvērtiem visiem kristiešiem, un vienlaikus solidarizēties ar pārējo sabiedrību, ievērojot epidemioloģisko drošību un pulcēšanās ierobežojumus. Tāpat raidījumā bija diskusija, vai sekulārā valstī mācītājiem būtu pienākums no baznīcas kanceles aicināt draudzes locekļus vakcinēties.

Detalizētāk iztirzāts piemērs par reliģisko organizāciju *Jaunā paaudze*. Par tās pārkāpumiem dievkalpojumu organizēšanā, policija ierosinājusi vairākus kriminālprocesus un ģenerālprokurors vērsies tiesā par tās likvidēšanu. Debatēs nonāca pie secinājuma, ka valsts iejaukšanās šai gadījumā bijusi pārāk pārspīlēta un tikai veicinājusi šīs organizācijas biedru saliedēšanos. Interesants bija arī jautājums, vai baznīcai jāaktualizē palīdzības sniegšana pierobežā mītošajiem bēgļiem no Irākas. Kā jārūnā par palīdzību tiem, kuri nonākuši grūtībās, vienlaikus neapdraudot vietējo kopienu. Šai raidījumā bija īpaši veiksmīga viesu atlase, un tas garantēja spraigu un informatīvi piesātinātu diskusiju.

Diskusijā par straujo elektrības kāpumu iespējams vairāk notika koncentrēšanās uz to, kā izskaidrot pēkšņo elektrības dārdzību un kāpēc lēmumu pieņēmēji nebija sagatavojuši tiem laikus. Raidījumā bija aicināts izteikties prokrieviski noskaņotais Saeimas deputāts Ivars Zariņš no “Saskaņas”, kura viedoklis nebija noslēpums, jo viņš to bija publicējis iepriekš un varēja paredzēt, ka viņš diskusiju centīsies vest sev vēlamajā virzienā. Skatītājiem iespējams būtu vēl svarīgāk par energoresursu dārgo cenu cēloņiem dzirdēt, kā valdība plāno palīdzēt un kompensēt trīskāršo elektrības kāpumu un vēl tikai gaidāmo gāzes cenu lēcieni kā iedzīvotājiem, tā uzņēmējiem. Taču īsais ētera laiks vairs neļāva šo diskusiju aizvest līdz šiem svarīgajiem jautājumiem. Tā kā energokrīze būs aktuāla vismaz vēl visu ziemu, iespējams, projekta autori pie šīs tēmas var atgriezties.

Tāpat drosmīgi bija izvēlēties atsevišķu diskusiju velīt datu pārraides tīkliem un to attīstībai Latvijā. Arī kontekstā ar vairāku sabiedrības grupu paustajām bažām par 5G iespējamo elektromagnētiskā lauka starojuma iedarbību uz cilvēku veselību un drošību. Svarīgi bija šo tehnoloģiski sarežģīto un vienlaikus visiem svarīgo diskusiju nepadarīt interesantu vienīgi tās dalībniekiem, un pateicoties lielā mērā vadītāja prasmēm, tas izdevās. **(Atbilst)**

2.3. Vadītāji: profesionālās īpašības un iemaņas (personas profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, ķermeņa valodas prasme, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt stabili profesionālo kvalitāti, līdzdalība satura komunikācijā, prasme vadīt intervijas, sarunas, diskusijas, improvizācijas prasme, prasme strādāt tiešraidē, sagatavotības līmenis)

Diskusiju vada viens no profesionālākajiem un pieredzējušākajiem televīzijas žurnālistiem Ģirts Timrots. Tēmas iepriekš labi sagatavotas, un sarunas gaitā prasmīgi formulēti jautājumi. Atšķirībā no citiem diskusiju raidījumiem Latvijā, kuros prevalē raidījuma vadītāja viedoklis, “Aklā zona” vadītājs kopā ar viesiem vērtē konkrētas problēmas un meklē risinājumus. **(Atbilst)**

2.4. Iesaistītais personāls (žurnālisti, operatori, montāžisti un citi satura radītāji): profesionālās īpašības un iemaņas (profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt profesionālo kvalitāti, prasme strādāt tiešraidē (ja attiecināms), sagatavotības līmenis)

Diskusijas ievadā demonstrētos sižetus veido žurnāliste Laura Jansone. Īss kodolīgs vēstījums par raidījuma tēmu, pretrunām un nepieciešamajiem risinājumiem. Raidījumā veidošanā piedalās operatori Arturs Gruzdiņš un Emvats Mosakovskis, un par video montāžu atbild Laura Vileiņa un Mārcis Gailums. Viņu darbs vērtējams kā profesionāls un kvalitatīvs. **(Atbilst)**

2.5. Papildus piebildes - skatīt augstāk.

3. REKOMENDĀCIJAS

3.1. Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?

“Aklā zona” uzskatāma par veiksmīgu televīzijas formāta diskusiju. Jau ar pirmajiem raidījumiem nodrošinātas kvalitatīvas debātes par sabiedrībai nozīmīgiem jautājumiem. Jāņem vērā, ka elektronisko plašsaziņas līdzekļu skaitam samazinoties un pandēmijas apstākļos sašaurinoties atklātībai un informācijas pieejamībai, profesionālas televīzijas debātes Latvijā ir ārkārtīgi nepieciešamas. Turklāt ReTv darbojas zemes apraidē visā Latvijā un debātes var vērot plaša auditorija.

3.2. Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Projekta autoriem ieteikums atrast televīzijai piemērotu vidi diskusijas norisei, (tā var būt arī moderna bibliotēka un citas publiskas vietas). Jo citi būtiski uzlabojumi nav nepieciešami. Komanda ir pieredzējusi un darbojas profesionāli.

Tā kā raidījums ir jauns (ēterā no šī gada augusta) televīzijas mārketinga cilvēkiem (producentiem) būtu jāparūpējas par “Aklā zona” atpazīstamību un popularizēšanu. Skatītājs ir jāpieradina pie jauna regulāra raidījuma ar augstvērtīgu, kvalitatīvu informatīvu un analītisko saturu.

Un ieteikums vismaz reizi mēnesī pievērsties kādai galvenokārt reģionos svarīgai tēmai.

3.3. Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums, realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

Projekta komandā darbojas cilvēki ar bagātu pieredzi ziņās un citos informatīvajos raidījumos. Viņu darbs konkrētajā projektā vairo auditorijas prasmi analizēt un saprast kopsakarības. Un nešaubīgi raidījuma “Aklā zona” veidotāji spētu realizēt citus līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

3.4. Papildus secinājumi/piebildes

Sk.3.2

Ilze Jaunalksne – Rēdere

2021.gada 16.decembris

